

II.
Předkládací zpráva
k materiálu

Problémy související s bydlením sociálně vyloučených obyvatel a návrh jejich řešení

Předkládaný materiál vychází z problémů identifikovaných obcemi, bytovými družstvy a společenstvími vlastníků jednotek i nestátními neziskovými organizacemi. Poznatky shodně upozorňují na potřebu systémových řešení vedoucích k podpoře sociálního začleňování obyvatel sociálně vyloučených lokalit a k zajištění kvalitního bydlení pro co nejširší skupinu obyvatel ČR.

Materiál na základě detailních znalostí z terénu identifikuje několik klíčových problémů, s kterými se sociálně vyloučené osoby, obce, družstva a společenství vlastníků jednotek potýkají, jsou to: dluhy vůči společenství vlastníků jednotek nebo družstvu; výskyt obtěžujícího hmyzu, hlodavců a zápachu; přelidnění a jiné nevhodné užívání bytů; nadhodnocené nájemné; zanedbávání údržby bytů ze strany majitelů. V materiálu je předložen rozbor jednotlivých okruhů problémů a rovněž navržen směr jejich řešení. Jsou zde popsány úkoly pro jednotlivé resorty, jejichž koordinované a společné naplnění přispěje k eliminaci neuspokojivého stavu v oblasti bydlení sociálně vyloučených osob, k posilování sociálního smíru v rámci spokojeného sousedského soužití a ochraně a údržbě bytových domů.

Předpokládá se, že dotčené resorty rozpracují navržené způsoby řešení problémů v oblasti bydlení včetně časového harmonogramu a odhadu finanční a personální náročnosti a případně dalších požadavků nutných pro splnění úkolů. Způsob řešení problémů se pak může lišit od popsaných návrhů, může být také uveden ve variantách. Tento krok provedou resorty do konce srpna 2016. O způsobu plnění úkolů bude ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu souhrnně informovat vládu ČR do 30. 9. 2016.

Předkládaný materiál nemá ambice popisovat všechny dostupné nástroje využitelné pro dosažení kvalitního a bezproblémového bydlení jako jsou např. opatření sociálně-bezpečnostně-technického charakteru (sociální práce, terénní sociální práce, poradenství, domovník-preventista, asistent prevence kriminality) nebo nástroje čistě stavebně technické s využitím národních i evropských zdrojů (Integrovaný regionální operační program). Tyto instrumenty jsou z větší části popsány v dokumentu s názvem „Nástroje pro obce v boji proti sociálnímu vyloučení“, který byl vládou ČR přijat dne 19. října 2015 v rámci „Zprávy o stavu sociálně vyloučených lokalit v Ústeckém kraji“. Dokument bude aktualizován (do 30. 6. 2016).

Předkládaný materiál nemá negativní dopad na oblast rovnosti žen a mužů. Případné dopady na státní rozpočet a podnikatelskou sféru budou vyhodnocovat věcně příslušné resorty v souvislosti s přípravou konkrétních návrhů na řešení problémů popsaných v materiálu.

Výsledek připomínkového řízení je uveden v příloze číslo IV. Materiál je předkládán s jedním rozporem s ministerstvem pro místní rozvoj, který je vypořádán ve variantní podobě (část III. materiálu). MMR nesouhlasí s úkolem stanovit celostátní cenové mapy nájmu, které by byly závazné pro úřady práce při výplatě dávek. Materiál proto navrhuje variantní řešení, kdy by (1) cenové mapy stanovilo MMR jako rezort odpovědný za politiku bydlení podle

kompetenčního zákona, nebo (2) by cenové mapy stanovil Český statistický úřad na základě metodiky, kterou by pro tvorbu cenové mapy stanovilo MMR.